

Rognebærgrøt

- Ingredienser:** 1 liter modne rognbær, 3,5 - 4 dl vann,
6 milde epler, 1 pakke rosiner,
250 gram sukker, 4 - 6 ss maisenna
- Kanel, melk og sukker til servering
- Ustyr:** Gryte som rommer minst 6 liter, rørerredskap,
kniv og skjærefjøl
- Fremgangsmåte:** Rognebærene må ha hatt en frostnatt
eller en natt i fryseren før dere bruker dem
Rens og vask bærene godt
Kok opp vann, sukker, bær og rosiner til
bærene er møre
Ha i eplene delt i biter
Jevn grøten med maisenna rørt i litt kaldt vann
og la det trekke på svak varme i noen minutter
Kan smakes til med kanel
- Serveres med melk og sukker

Artig kunnskap om trosten og rogna

Det kan verke som om trosten utnyttar rogna sidan den ribbar treet for bær utpå hausten. Men faktisk er det også omvendt – treet utnyttar trosten for å sikre nye generasjonar.

At rogna har intelligens er sjølvsagt å strekkje det for langt – men strategien må seiast å vere både snedig og velfungerande.

Når hausten kjem og treet er klar for å spre frøa sine, kjem første utfordring: korleis få frøa ut av bæret? Eit rognebær som berre dett på bakken vil faktisk ikkje spire. Det er jo bra for modertreet, som dermed slepp å ha tett med rognekratt rundt seg som ville ha konkurrert om næringa i jordsmonnet.

Lokkar med sukker

OK, bæra må altså opnast så frøa kjem ut, og flyttast vekk frå modertreet. Kven då betre egna enn fuglar?

For å få fuglen til å velje rognebæret framfor andre bær, lokkar rogna med ekstra høgt sukkerinnhald. Det er stivelsen i bæret som blir omgjort til sukker når den første frostnatta kjem. Sukkernivået i rognebæret er på heile 20%, til samanlikning har blokkebæret berre 2% sukker. Derfor er trosten ekstra glad i rognebæret, som slukar bæra og gjer sukkeret om til feitt. Det treng han på trekkruta sørover til kontinentet.

Fuglen gulpar i seg 10 heile bær i slengen, og set seg i skjul i skogkanten mellom måltida. Etter ein god time hamnar skiten – og frøkappene – på bakken.

Så skjer det snodige: frøets gang gjennom fuglen ser ut til å ha svekka den beskyttande frøkappa. Dermed klarar frøet raskare å bryte ut av kappa, og kjem såleis tidlegare i vekst. I tillegg veks det raskare, sidan det slepp å bruke så mykje energi på å komme ut av frøkappa.

